Veebr-s 1925 saabus ta kodumaale ja loobus parandamata haiguskäigu tõttu koolitööst ning viibis s. a. kevadest alates Tartu ülikooli närvikliinikus, kus suri 15. VIII 1925 ukj. — Loova kunstnikuna omab M. silmapaistvat kohta eesti moodsa maastikumaali arengus. Ta loomingule on iseloomulikud rikkalikud värviprobleemid, mis arenesid eriprobleemide kujul üksikute ajavahemikkude raamides. Tähelepandav on ta looming a-il 1908—10 Kopenhaagenis ja Norras; see omab värviküllast impressionistlikku, ent peene varjundlikkusega õhuküllast käsitluslaadi. Sellele järgnes a-il 1910—12 dekoratiivne ja stiliseeringuisse kalduv maalimislaad, mis osati muutus tugevate värvikontrastide esitamisega kahemõõtmeliseks käsitluslaadiks. M. kodumaisel tööperioodil a-il 1914—17 kerkisid esile värvikirkad teosed täppimistehnikas; 1918—21 arenesid aga sünge, tumedate toonide kokkukõlastus ja ekspressiivne vormitunnetus. Tundlikult dekoratiivne värvainerakendus kerkis esile Itaalia motiivide sarjas 1922—23. Ta viimseil eluaastail toodetud teoseis, eriti Saadjärve motiives arenes ühtlustavate värvitoonide käsitluslaad, omandades sujuvalt pehme, õhurikka varjundi. Maastikumaali kõrval on M. tootnud ka natüürmorte, portreid ja kompositsioone ning teotsenud illustratsiooni alal.

R. Paris, K. M. (1932); Rõngu ev. luteri usu kogudusest jm. saadud andmed. *R. P-s.*

MÄGISTE (end. perekonnanimi kuni 1922 **Mälson**), **Juulius**, keeleteadlane, sünd. 6. XII 1900 vkj. Tartumaal Kudina v. talupidaja pojana, õppis 1913—15 H. Treffner'i gümnaasiumis, 1915—18 Tartus Aleksander I gümnaasiumis ja lõpetas 1919 H. Treffner'i gümnaasiumi. A. 1919—20 võttis M. osa Vabadussõjast õppursõdurina; ta õppis 1919—23 Tartu ülikoolis eesti keelt ja sugukeeli, lõpetas ülikooli mag. phil. astmega eesti ja läänemeresoome keelte alal ja omandas a. 1928 dr. phil. astme viimasel alal. M. oli a-l 1923 EKS-i teaduslikuks sekretäriks, 1923—26 Tartu ülikooli teaduslikuks stipendiaadiks, kellena töötas Helsingis 1924—25, toimis 1925—29 Tartu ülikoolis õppeülesandetäitjana läänemeresoome keelte alal, oli 1929—32 erakorraliseks ja on a-st 1932 korraliseks prof-ks samal alal. M. õpetas 1928. a. eesti keelt Jyväskylä suveülikoolis Soomes, luges õppeaastal 1937—38 Budapesti ülikoolis vahetusprof-na eesti ja läänemeresoome keeltest. Teaduslikel reisudel on M. viibinud korduvalt Soomes, 1931. a. suvel Ungaris ja 1927. a. lühemat aega Leningradis. 1922. a-st peale on ta mitmel korral viibinud uurimisteekondadel Eesti Ingeris ja Setumaal. M. on olnud 1922—39 Akadeemilise Emakeele Seltsi juhatuse liige (enamjaolt abiesimees, 1934—35 esimees), sama aja jooksul murdetoimkonna abijuhataja (vahepeal 1934—35 juhataja) ja „Eesti Keele" toimetuse liige (1932—35 peatoimetaja), a-st 1921 EKS-i keeletoimkonna liige (a-st 1934 abijuhatajana) ja eestseisuse (resp. juhatuse) liige a-st 1930, Õp. E. S-i abisekretär 1932—33 ja Akadeemilise Hõimuklubi esimees 1929—31. M. oli ka E. Ü. S. „Veljesto" asutajaid (1920). A-st 1933 on ta Soome-Ugri Seltsi kirjavahetajaliige. M. on pidevalt töötanud läänemeresoome keelte ja eesti keele alal, eriti häälikuteloo, morfoloogia ja etümoloogia küsimustes. Tema tähtsamad tööd on: „Rosona (Eesti Ingeri) murde pääjooned" (Tartu, 1925), „*oi*-, *ei*-deminutiivid läänemeresoome keelis" (*ibid.*, 1928; väitekiri), „Eestipäraseid isikunimesid" (*ibid.*, 1929), „Soome-eesti sõnaraamat" (*ibid.*, 1931), „Eestipäraseid eesnimesid" (*ibid.*, 1936), „Eesti nimi" (*ibid.*, 1935; koos E. Elisto'ga), „Lmsm. keelte kuradinimestikust" („Eesti Keel" 1927), „Nais-sugu tuletuslõpu jälgi läänemeresoome keelis" (Keelekultuur I, 1929), „Algsm. 1. silbi *eü* eesti keeles..." („Eesti Keel" 1931), „Soome keele osa eesti kirjakeele arendamisel" (E. Kirj. 1931), „Ensi tavun vokaalivelarisaatiosta virossa" („Suomi" V, 10, 1930), „Kõhklevaid mõtteid läänemere-soome laensõnade-uurimise puhul" („Eesti Keel" 1932), „Eesti adverbilõppude *-sti*∼*-ste*, *-ti*∼*-te* vokaalivahelduse tagapõhjast" („Eesti Keel" 1933), „Mis on soomlased laenanud eesti keelest?" (E. Kirj. 1933), „Haploloogilis-dissimilatoorsest sisekaost lmsm. keelis" („Eesti Keel" 1934), „Kas M. Agricola keeles on eesti keele mõjundeid?" („Eesti Keel" 1935), „Eesti *saama*-futuuri algupärast..." („Eesti Keel" 1936), „Läänemere-sm. keelte *kass*, *kasi*, *katt(i)*..." („Eesti Keel" 1937), „Laenatud indo-